

"Viimeinkin heillä on nimet"

Nevalaisten sukuseura avaa suvun itään kadonneiden kohtaloita

Vuosina 1920–1940 itärajan ylitti 22 000–30 000 suomalaista. Tietoja on löytynyt sadasta Neuvostoliitossa tuomion saaneesta Nevalaisesta. Heistä osa sai kuolemantuomion, osa passitettiin vankileirille tai karkotukseen.

Kansallisarkistoon tallennettu Kohtalona Neuvostoliitto-projekti selvitti itään menneiden suomalaisten ja siellä tuomion saaneiden vaiheita vuosina 1920–1940. Kaikkiaan rajan ylitti 22 000–30 000 suomalaista. Stalinin vainot 1937–1938 koituivat monien kohtaloksi. Nevalaisten sukuseura on alkanut selvittää tarkemmin Neuvostoliittoon menneiden nimenkantajien vaiheita. Kohtalona Neuvostoliitto-projektin, seuran Sukutaulujen ja venäisten lähteiden tietoja käyttäen löytyy tietoja noin sadasta Neuvostoliitossa tuomion saaneesta Nevalaisesta. Heistä osa sai kuolemantuomion, osa passitettiin vankileirille tai karkotukseen. Tiedonjyviä eri lähteistä kokoamalla syntyy kuva rajan ylityksen motiiveista ja elämästä ennen vainoja. Nevalaisten kohtalot rajan takana liittyvät niin läskikapinaan, Anuksen retkiin, Kuusisen armeijaan kuin Leningradin piiritykseen. Tuomittujen rehabilitointia jouduttiin odottamaan 50-luvulle asti. Nevalaisten sukuseuran selvitystä itään kadonneiden kohtalosta esitellään seuran kesäkokouksessa Heinolassa elokuun alussa. Lisätietoa seuran nettisivuilla www.menevalaiset.net

Kuvateksti: Stalinin uhrien tunnetuimmat joukkohaudat Itä-Karjalassa. Sandarmohiin on päättynyt noin 1 000 ja Krasnyi Boriin noin 580 suomalaisen taival. Sandarmohissa tiedetään olevan myös Nevalaisia. Karttapohja on 1930-luvun kartta. Kuva on luotu Firefly Adobe tekoälyllä.

Faktalaatikko :

Faktalaatikko: Nevalaiset – suvun vaiheita Stalinin vainojen keskellä

- **Suvun tausta** — Nevalaiset ovat itäsuomalainen suku, jonka juuret ulottuvat Pohjois-Karjalaan, Kaakkois-Suomeen ja Karjalan kannakselle. Suku tunnetaan erityisesti rajan molemmin puolin eläneistä haaroistaan.

- **Muutto Venäjän Karjalaan** — 1800–1900-luvuilla osa suvusta siirtyi työn ja maan toivossa Venäjän Karjalaan, erityisesti Aunuksen ja Petroskoin alueille.
- **Stalinin vainot** — 1930-luvun lopulla Nevalaisia joutui NKVD:n suorittamien ”kansallisuusoperaatioiden” kohteiksi. Osa suvun jäsenistä pidätettiin tekaistuilla syytteillä, karkotettiin tai katosi jäljettömiin.
- **Arkistolähteet** — Suvun kohtaloita on selvitetty mm. Venäjän FSB:n arkistoista, Memorial-järjestön tietokannoista, Karjalan tasavallan arkistoista sekä Suomen Kansallisarkiston aineistoista.
- **Sodan jälkeiset vuodet** — Osa suvusta palasi Suomeen jatkosodan aikana tai sen jälkeen, osa jäi Neuvostoliittoon. Monien kohtalot selvisivät suvulle vasta 1990-luvulla arkistojen avauduttua.
- **Nykyinen suku** — Nevalaisia asuu nykyisin laajasti Itä-Suomessa ja muualla Suomessa. Suku kokoontuu säännöllisesti ja ylläpitää tutkimustyötä menneisyytensä dokumentoimiseksi.
- **Heinolan sukukokous** — Tulevassa kokouksessa esitellään uusin kooste suvun vaiheista Stalinin vainojen aikana sekä arkistolöydöt, jotka täydentävät suvun historiaa.